
Jaká je ekonomická hodnota života? Dvanáct milionů

16. září 2008 3:53

Kolik stojí jeden člověk? Ta otázka je nesmyslná jen na první pohled. Nová studie společnosti Infopharm spočítala, že ekonomická hodnota lidského života je dvanáct milionů korun na hlavu. Kalkulace má přesvědčit ministerstvo zdravotnictví, aby zavedlo plošné očkování proti pneumokokům.

„Když dítě zemře v prvních letech po narození, je zřejmé, že se nebude podílet na tvorbě hrubého domácího produktu,“ stojí v analýze farmaceutů.

Jinými slovy: čím dříve člověk zemře, tím méně toho odpracuje a odvede státu na daních. Úmrtí před osmnáctým rokem života přináší hospodářství ztrátu přibližně 12 milionů korun.

„Tímto číslem chceme ukázat, že se státu vyplatí zavést plošné očkování dětí proti pneumokokovým infekcím,“ vysvětluje Josef Suchopár z Infopharmu, proč výzkum vznikl.

Plošné očkování by stálo zhruba 400 milionů korun ročně. Výpočet je jednoduchý: stamilionové investice se státu nejpozději do šestnácti let vrátí. Na infekci bude totiž umírat méně lidí.

„O plošném očkování vážně debatujeme. Rozhodnutí, zda je zavedeme, padne v nejbližších týdnech,“ říká mluvčí ministerstva zdravotnictví Tomáš Cikrt.

Eticky sporné počty

To však není jediný způsob, jak "ocení" lidský život. Farmakoekonom Tomáš Doležal spočítal, že ekonomicky únosnou hranicí nákladů na léčbu jednoho pacienta je u nás přibližně jeden milion korun ročně.

„Vzhledem k síle naší ekonomiky je toto částka, dokdy je léčba finančně efektivní. To znamená, že se omezené množství peněz ve zdravotnictví využívá správně,“ vysvětluje Doležal.

„Z etického hlediska jsou takové počty samozřejmě sporné. Ve zdravotnictví však bohužel nejsou peníze na všechno. Když budeme platit astronomické částky za krátké prodloužení života beznadějně nemocného, nezbudou peníze na léčbu mnoha jiných pacientů, kteří ji v danou chvíli potřebují víc. A to je zase neetické vůči nim,“ vysvětluje.

Za moderní léčbu připlatíte

Jaká je hranice únosných nákladů na léčbu jednoho člověka v zahraničí?

„V Nizozemsku je to 80 tisíc eur (cca 1,9 milionu korun, pozn. red.), ve Velké Británii zase 35 tisíc liber (něco přes milion korun),“ říká. Více peněz Nizozemci a Britové od státu nedostanou. Pokud chtějí supermoderní léčbu, musí se připojistit nebo léčbu doplatit z vlastní kapsy.

Těmito počty se však české zdravotnictví zatím neřídí. Někdy dochází k absurdním situacím, kdy s pacienty se stejnou diagnózou zacházejí v nemocnicích různě. Někde jim nabídnou velmi drahou léčbu, jinde vysoké investice do člověka odmítnou.

Životních pojistek přibývá

Jiná pravidla pro oceňování života mají soudy. Zatímco za smrt příbuzného vysoudí pozůstalí nejvýše statisíce, doživotní zmrzačení se může vyšplhat až k deseti milionům korun.

„Je to určitý nepoměr. Drsně řečeno: doživotně zmrzačený člověk potřebuje víc peněz než truchlící pozůstalý,“ vysvětluje prezident Soudcovské unie ČR Jaromír Jirsa.

On sám v roce 2004 přiklepl sedm milionů čtyřadvacetileté [ženě](#), která po autonehodě ochrnula tak, že téměř nemluví a sama se nevládne ani najíst. „Náhrada mohla být ještě vyšší, kdyby o to požádala. Přiklepl bych jí to,“ řekl tehdy.

Pokud o odškodnění nerozhoduje soud, je výpočet [ceny](#) života docela jednoduchý. Za smrt člena rodiny stát automaticky vyplatí manželovi, rodičům a potomkům 240 tisíc korun. Sourozenec zemřelého má nárok na 175 tisíc. Další peníze dostane rodina jen v případě, že měl dotyčný uzavřenou životní pojistku.

„Jejich počet v Česku každoročně stoupá, tak jak se zvedá životní úroveň,“ říká Marek Vích z [pojišťovny](#) Kooperativa.

Ve výši pojistek však za západní Evropou stále pokulháváme. „V zahraničí se lidé běžně pojišťují na částky rovné dvěma až třem ročním platům, u nás je to zatím výrazně méně,“ dodává Vích.

Cena za politické vraždy

Složitou otázku museli v minulých letech řešit politici, když odškodňovali lidi postižené zločiny totalitních režimů. Za utrpení v koncentračních táborech a za otrocké nucené práce v nacistické říši nakonec německá vláda po dlouhých průtazích vyplácela statisícové částky na hlavu.

„V kontextu toho, jaké peníze lidé dostávají v nejrůznějších soudních sporech, jsou částky za pobyt v koncentračním táboře velmi nízké,“ říká Tomáš Jelínek z pražské židovské obce. Za politické vraždy v komunistickém Československu se na počátku 90. let vyplácelo sto tisíc.

Zdroj: http://zpravy.idnes.cz/jaka-je-ekonomicka-hodnota-zivota-dvanact-milionu-fvk-/domaci.asp?c=A080915_224716_domaci_dp